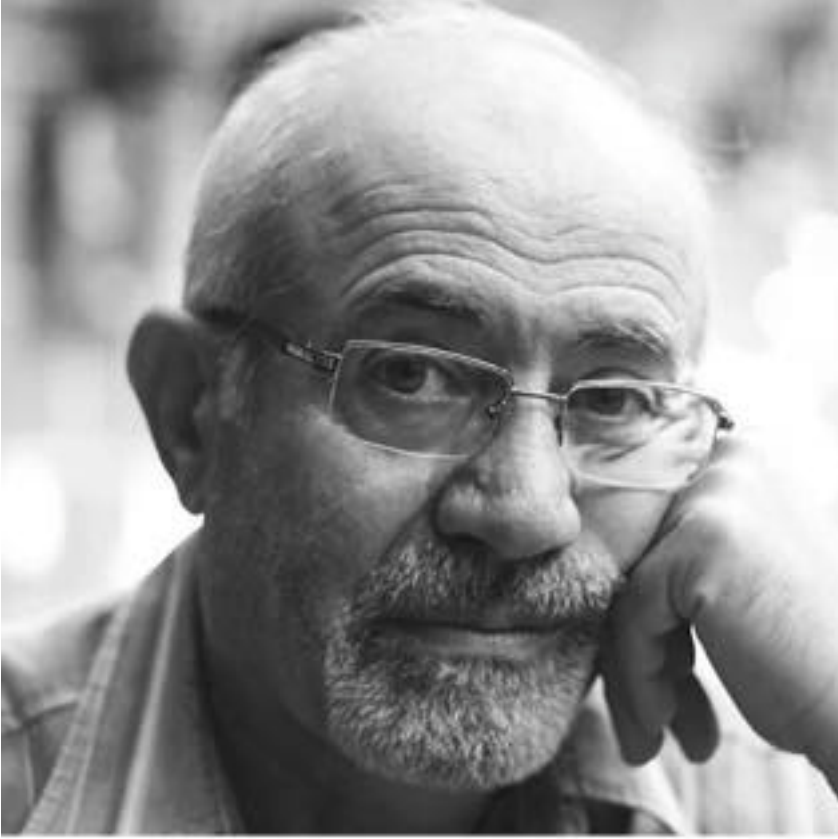

Sivas Öğretmen Okulu mezunlarından Baburcan Muzaffer'in anılarıdır.

Ben 1971 Yılı S. Ö. O. mezunlarından Muzaffer Baburcan. Facebook'ta ortak arkadaşlar nedeniyle Veli Yalçın Hocamızla karşılaştım. Sayfasını izledim. Sonra sizinle karşılaştım. Sanırım okulun web sayfasıyla siz ilgileniyorsunuz. Bir süre önce arkadaşım Süleyman Kavuncuoğlu'na okul anılarımdan iz bırakanları kısa bir not şeklinde yazmıştım. Size de göndermemin umarım bir sakıncası yoktur. Selam ve saygılarımla. Taş Mektep

Döneminin Sivası Böyle midir? Annem oku hayatını kurtar derdi. Aklım ermeye başladığından beri en çok aldığım uyarıydı. İşçi çocuğuydum. İşçilik zordu. Vasıfsız olmak daha da zor. Kıtık ülkenin genel sorunuydu. Köyden şehre gelmiş ilk kuşak için iş bulmak hayli zordu. İlçede fazla bir iş alanı da yoktu. Köydeki mal mülk satılarak gelinen ilçede açılan bir dükkan köylü kafasıyla o kalenderlikle kaç ay ayakta tutabilirdi ki? Bir yıl sonra iflas ve ardından işsizlik, bulunursa sigortasız sendikasız işçilik. Köyden gönderilenler olmasa açlık, ki zaten sürdürülen açlık sınırının altında güvencesiz bir yaşam. Bu durumda tek çare devlet kapısına kulluk. En akla gelen en kestirme olan da öğretmenlik. Zaten ortaokulda ilk yıl ingilizceden tökezlemişim. O zaman tek dersten borçlu geçme not ortalamasından geçme de yok. Lise okumak her babayığidin kârı değil. Öğretmen okulu en akla yatkını. Yoksul çocukları için birebir. Ancak önce test sınavına giriliyor sonra klasik yazılı sınava. Tam teşekküllü bir hastaneden sağlık raporu alınıyor. Öyle hastalıklı bedensel kusurlular öğrenci olamıyor. Her engel aşılinca bir de çocuk yaşta gurbette gitmek aileden kopmak hala unutamadığım bir acı duygusu. Tek tesellim mahalle ve ilkokul arkadaşım Tevfik Kozan da benimle. Sırt sırta verip dayanacağız güçlülere. 1968-69 Öğretim Yılında Sivas Öğretmen Okulu'ndayım. Ürkek şaşkın, sele kapılmış gibi. Önce yeşil boyalı Pansiyon'da gösterilen koğuşa verilen yatak örtülerini tahsis edilen ranzaya tarif edilen şekilde yerleştiriyorsun. Eskiler uyarıyor. "Nöbetçi öğretmen beğenmezse anons edilir rezil olursun" güzel yerleştir diyorlar. Sonra iki kişiye bir dolap. Tahta bavuundakileri oraya sığdıracaksın. Şansın varsa anlayışlı temiz bir dolap arkadaşın olur da rahat edersin. Dolabın eni 60cm. boyu 180cm. Derinliği 50cm. Nasıl idare edersen et. Aileden yeni kopmuşsun düzen tertip alışkanlığın yok. Nöbetçi öğretmen kontrolü dolap için de var. Koğuşlar kırk kişilikten aşağı değil. Sabahları ağır bir kokuyla ve baş nöbetçilerin demir ranzalara bir metalle vurarak çıkarttıkları yerinden fırlatan sesle uyandırılıyorsun. Hızla yatak düzelt, traş ol, giyin, doğru sınıfa bir ders saati etüt. Sonra Pansiyon'un altındaki yemehhanede kahvaltıya. Her şey sistemli, her zaman düzenli, planlanmış. Dersler, etütler başlıyor. İlk sınıfım Taş binanın alt katındaki büyük kapısından girince büyük salonun sağındaki sınıf. Yani Müdür Başyardımcısı ve Geometrice Nazır Buldur'un odasının simetrisindeki oda. İlk sıra arkadaşım iki yıllıklardan birisi ve sınıf başkanı. Malatya Doğanşehir'li Süleyman Kavuncuoğlu. Çabuk ısınıyorum. Arkadaş canlısı, dürüst, yakışıklı, medeni cesareti yüksek. Biraz çapkın. Sınıfın en güzel kızı Esengül Tanaydın'ı gözüne kestirmiş. Sınıfta bir iki yıllık daha var. Ünlü Sabahattin. Nazır Buldur Hoca'nın kız kardeşiyle arkadaş ve Nazır Hoca'dan it gibi yılıyor. Biraz da kendini beğenmiş ve şımarık buluyor, ısınamıyorum. Yeniler benim gibi ürkek. Herkes ne yapıyorsa biz de öyle yapıyoruz. Üst sınıflar ağabey abla. Havalarından geçilmiyor. Sınıf Öğretmenimiz edebiyat öğretmeni Ümit Aloğlu. Ancak ben sözel derslerde ve beden eğitiminde çok başarısızım. Sayısal derslerde sıkıntım yok. Müdür Hüseyin Abraz matematikçimiz. Geometriya Nazır Hoca geliyor. Allah kahretsin teorem işini biraz zorlanıyorum. Psikoloji öğretmeni Veli Yalçın. Herkes onu incitmemek için özen gösteriyor. Tarihçimiz Mehmet Hoca (nam-ı diğer Modern Memmet), tarihi oldum olası sevmem. Zaten bütünlemeye bir ondan, bir kompozisyondan, bir de bedenetiminden kalıyorum sene sonunda. Beden eğitimcimiz milli basketçi. En ağır sözü "mubarek". Lakin turnike atamıyorum bir türlü. Ayaklarım dolaşıyor o üç adım sırasında. Sırayla üst sınıflardan bir öğrenci okul baş nöbetçiliği birlerden de her sınıftan birer kişi birer hafta derslere girmeden yemekhane nöbeti tutuyor. O haftanın dersleri nasıl telafi olacaksa. Akşamları yemekten önce bir saat yemekten sonra bir saat etüt yapılıyor. Bende disiplinli

bir çalışma-okuma alışkanlığı yok. Vasat bir öğrenciyim. Sınıfta arka sıralara oturuyor derslerde öğretmenler sözlüye kaldırmazın, soru sormazın diye Allaha dua ediyorum. Ümit Hoca durumumu farketmiş olmalı ki beni açacak. Derste adımı söyleyip bir soru soruyor ben kıpkırmızı bir suratla ayağa kalkıyor “buyurun efendim” diyorum. Kızıyor bana “bir daha böyle dediğini duymayayım” diyor. İyi de karşımdaki öğretmenim ve bana soru soruyor ne demeliyim. Şaşkına dönüyorum. Nerden bileyim kölece bir tutumum olduğunu. Zaten heyecandan kulağım zonkluyor. Birde işittiğim sözden kızarıklığı ikiye katlanmış. Okulda alışmadığım bir şey daha var. Derslere çalışmak dışında herkes kitap okuyor. Moda gibi. Okulun koskoca kitaplığı yetmiyor sınıflarda da kitaplıklar oluşturuluyor. Harçlıklarımızdan katkı yapıp sınıf bütçesi oluşturup sınıf kitaplığına Ümit Hoca'nın önerdiği kitaplar alınıyor. Herkes harıl harıl kitap okuyor bende tık yok. Orta okulda ödev nedeniyle Fareler ve İnsanlar gibi bir iki kitap okumuştum. Gerçi beğenmişim de ama buradakiler bana angarya gibi geliyor. Hayat ve dünyanın gidişatı hakkında hiçbirşey bilmiyorum. Dünya yıkılsa umurumda değil. Oysa Dünya kaynıyor. Altmışsekizliler tüm dünyada fırtına estiriyor. Türkiye yeni Anayasa'nın sağladığı görece hakların etkisiyle de bir hareketlilik içinde. Arkadaşlar arasında felsefi-siyasi tartışmalar oluyor. Benim haddime mi düşmüş. Bir sabah alacakaranlıkta uyandırılıyor. “Haydi boykot yapıp TÖS boykotunu destekleyeceğiz, herkes okulu terketsin, imkanlarınızı zorlayıp memleketinize gidin” diyor ileri gelen ağabeyler. Toparlanıp çıkıyoruz. Nizamiyedeki okul bekçisine gözükmeden. Dışarıda Sivas'ın meşhur ayazı. Yerde kar. Hep beraber hızla, şaşkınlık içinde, sessizce Meydan'a Valilik'in önüne iniyoruz. Polis sirenleri ötmeye başlıyor. “Dağılın, herkes başının çaresine baksın” diyorlar. Tevfik Kozan'la İstasyon Caddesi'ni bir aşağı bir yukarı adımıyoruz. “Ne olacak halimiz, bizim öğretmelik hayalimiz yattı, ne yapalım bir sene kaybetsek de gider liseye devam ederiz” desek de başımıza gelecekleri biliyoruz. Ayaklarımız ıslanmış, parmaklarımız soğuktan uyuşmaya başlamış. İstasyona gidip ısınıyoruz. Acıkmaya başlıyoruz. Lakin ortalıkta kimse yok. Memleketine trenle gideceklerden kimseyi göremiyoruz. Tevfik “gel dönüp bir bakalım” diyor. Meydana çıkıyoruz. Kimse yok. Okulun yokuşunu tırmanıyoruz kimse yok. Okula yaklaşıncı öğrenci seslerini işitiyoruz. Tenefüsteler. Bizim dışımızda herkes okulda. Öğretmen zili çalmak üzere. Sınıflarımıza gidiyoruz kuzu kuzu. Sevinelim mi sağlığınıza mı yanalım. Meğer diğerleri dağılmamış. Polis, okul müdürü, valilik öğrenciyi çevirip okula sokmuş. Yaşananlar bundan sonra daha dikkat çekici oluyor. Ancak ülke kanıyor. Gençlik hareketleri, işçi direnişleri, çatışmalar, ölümler, şakınlık içindeyim. Galiba dünyanın çivisi çıktı. Zaman hızla geçiyor. Ancak Bir gün “ Ümit Hoca sürgün edilmiş” diyorlar. O da ne demek. Memuriyet hayatına başlamadan öğreniyorum denk durmayan memura verilen korkulu cezayı. Yani “denk duracaksınız yoksa...” yı daha öğrenciyken devletten öğreniyoruz. İkinci sınıfta Süleyman başka bir sınıfa veriliyor. Ancak Tevfik'le aynı sınıfa düşüyoruz. Üst katta Basket Sahası'nı gören koridorun solundaki ilk sınıf. “Okul Müdürü Hüseyin Abras'ın da tayini çıkmış” diyorlar. Anlam veremiyorum. “Niye ki adam işini yapıyor işte” diyorum. “Devletin tasarrufu” diyorlar. Okulda Öğrenci Yönetimi seçimi oluyor ve çok çekişmiş geçiyor. Artık okuldaki toyluğu atlatıyorum. Bir gün “Deniz Gezmiş ve arkadaşı Gemerek'te yakalanmış” diyorlar. “Sonu ne olur acaba” diye merak ediyoruz. Ertesi sabah “sınıf arkadaşımız Malatyalı Nabi kara tahtaya ‘Denizler Ölmez’ diye yazdığı için ispiyon edilmiş ve okuldan tisticknameyle uzaklaştırılmış” diyorlar. Üzülüyoruz “yoksul bir köylü çocuğu şimdi ne yapacak” diye. Günler geçtikçe sıkıntı artıyor. 12 Mart Muhturası veriliyor. Hüseyin Abras'dan sonraki

müdür Kenan Demir “güvenilmez” diyorlar. Ben Erzurum Atatürk Üniversitesi İşletme Bölümün’nde okuyan hemşehrim Cemal Satılmış’a Muhtura’nın anlamını soruyorum. O, Atatürk’ün Bursa Nutku’yla sonlandığı eleştirel bir mektup yazıyor. Mektup Müdür’ün denetimine takılıyor. Bedeneğitimi dersinde “müdür seni istiyor” diyorlar. Süklüm püklüm huzuruna çıkıyorum. “Bunca zamandır beni hiç çağıran olmamıştı ne olabilir ki ben kitap gibi bir öğrenciyim” diyorum. Bana “Cemal Satılmış’ı tanıyor musun?” diyor. “Evet” diyorum. Mahallemizden bir ağabey olduğunu söylüyorum. “Bak o bir mektup yazmış, sana okuyacağım ancak vermiyeceğim” diyor. “Mektubun yazılış şeklinden bu hain senin mektubuna cevap vermiş ayağını denk al” diyor. “Hocam, arkadaşımın yazdıklarında bir olumsuzluk yok, devrimci bir arkadaş ve devrimcilik suç değil” der demez suratıma şiddetli bir şamar yıyorum. “Defol” komutuyla derse gidiyorum. Arkadaşlar olan biteni merak ediyor anlatıyorum. Müdür mektubu Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı’na gönderiyor. Cemali derhal gözaltına alıyorlar. Bir ay tutuklu kalıyor ve yargılanıp berat ediyor. Herkes daha temkinli olmaya başlıyor. Ülke gibi okulda da sıkı bir yönetim var. Endişeli günler yaşıyoruz. Bir gün hiç olmayan bir şekilde Yemekhane’de toplanmamız isteniyor. Bakanlıktan gelen müfettişler 12 Mart Muhturası’nın önemini anlatıyorlar. Salonda çit yok. Onlar sözü bitirmeden salonda Veli Yalçın Hocamız ayağa kalkıp sert bir ses tonuyla kendisinden umulmayacak bir şekilde eleştirisini yapıyor. Biz o halim selim insanın içinde bir arslan yattığını geç anlıyoruz. Öğrenci Yönetim seçimlerini kaybediyoruz. Süleyman Kavuncuoğlu sürgün ediliyor. (Ancak olayların sırası karışmış durumda. Hangi sırada oluyor çıkartamıyorum.) Yönetime aday arkadaşlar üzüntüyle gidip alkol alıp okula sarhoş gelip yakalanarak sürgün cezası alıyorlar. Ben nöbetçi olduğumdan okuldan ayrılamadığım için onların arasında bulunamıyorum. Ancak en yakın arkadaşlarımın düştüğü durum çok üzüyor. Tefik, Hüseyin, Süleyman, Yahya hep ayrı ayrı yerlere gönderiliyor. Tefik yatılılık hakkını da kaybediyor. En kötü duruma düşen o oluyor. Sarhoş yakalanmak yetmezmiş gibi bir de “Amerikan peyniri eleştirisi antiemperyalizmi” yapan bir ifade ile cezasını ağırlaştırıp tastikname ile uzaklaştırma alıyor. Tek dert ortağı olarak Alişan Yıldızhan kalıyor. Son sınıfta Fikret Çapar Hoca ile 1 Mayıs’ta Zehra, Süheyla kardeşler ve Gülden arkadaşların kaldıkları lojmanların bulunduğu Yapı’daki Çimento Fabrikası Kampüsü’nde piknik yapıyoruz. Okulda Fikret Hoca’dan başka Meslek Dersleri Öğretmeni İsmail Hoca sıkıntılarımızı anlatabileceğimiz yakınlığı gösteriyor. Hemşerilerimin çoğu Komünizmle Mücadele Derneği tarafından örgütleniyor. Bana “mezun olduğu gün ona haddini bildireceğiz” diye haber gönderiyorlar. Staj dönemi, mezuniyet sınavları derken “Taş Mektep” sayfasını buruk bir şekilde kapatıyoruz. Önce Dört yıllık Öğretmen Lisesi’ne dönüştürülüyor. Sonra da öğretmen okullarının yalnız adı kalıyor. O aydınlık egemenleri rahatsız ediyor. O güzelliği yalnız ilk yıl yaşayabiliyorum. Sonrası patinajdan kurtulamayan bir araba gibi hep daha olumsuzlaşıyor. Öğretmen Okullarının kaderi de Sivas’ınki gibi nasıl Orta Çağ İlk Çağdan sonra geldiği halde ondan geri ise aynı öyle. Yine de ben dünyaya orada gözlerimi açtım. Oranın aydınlığını yaşadığıma şükrediyorum.

[Tweet](#)

```
(function() { var s = document.createElement('SCRIPT'), s1 = document.getElementsByTagName('SCRIPT')[0]; s.type = 'text/javascript'; s.async = true; s.src = 'http://widgets.digg.com/buttons.js'; s1.parentNode.insertBefore(s, s1); })();
```